

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':
Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο
ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΤΑ
ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΤΟΥ
ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ**

Δ1. Δεκαετία 1920 - 1930

2

Προκλήσεις για τη Δημοκρατία

► Ο Α. Μπριάν (Aristide Briand, 1862-1932), υπουργός Εξωτερικών και πρωθυπουργός της Γαλλίας, και

► ο Γ. Στρέζεμαν (Gustav Stresemann, 1878-1929), ιδρυτής του γερμανικού Λαϊκού Κόμματος, υπουργός Εξωτερικών και καγκελάριος της Γερμανίας, έθεσαν τα θεμέλια της γαλλογερμανικής φιλίας στη Διάσκεψη του Λοκάρνο, το 1925. Για τον λόγο αυτόν τιμήθηκαν και οι δύο με το Βραβείο Νόμπελ.

*** Προκλήσεις κατά της δημοκρατίας - φιλελευθερισμού**

- Ολοκληρωτικά καθεστώτα σε Σοβιετική Ένωση και Ιταλία
- **Στάλιν**: οικοδόμηση του σοσιαλισμού «σε μία μόνο χώρα» υπό συγκεντρωτική εξουσία
- Κρατικοποίηση της καλλιεργήσιμης γης
- Επιτάχυνση της εκβιομηχάνισης υπό τον πλήρη έλεγχο του κράτους
- **Μουσολίνι**: εμπνευστής της φασιστικής ιδεολογίας
 - Έξαρση εθνικισμού
 - Διεκδίκηση με βάση το δικαίωμα της Ιταλίας για «ισχυρό κράτος»
 - Έξαρση της δύναμης και της βίας
 - Επίκληση συνθημάτων υπέρ της κοινωνικής ισότητας
 - Βαθμιαία ταύτιση κόμματος και κράτους $\Rightarrow$ κατάλυση δημοκρατίας

Ο Αδόλφος Χίτλερ (1889-1945), καγκελάριος της Γερμανίας από το 1933, με τον πρόεδρο της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης, στρατάρχη Πάουλ φον Χίντενμπουργκ (1847-1934). Ο τελευταίος συναίνεσε στην ανάληψη της αρχής από τους εθνικοσοσιαλιστές, παρά τις αρχικές του αντιρρήσεις.

Δ2. Εσωτερικές εξελίξεις στην Ελλάδα (1923 – 1930)

Προς την πολιτική σταθεροποίηση

*** Προς την πολιτική σταθεροποίηση**

- Ο Εθνικός Διχασμός και οι συνέπειές του επιβάρυναν εξακολουθητικά τη δημόσια ζωή.
- 1923: επαναφορά κοινοβουλευτικού καθεστώτος, όχι με πολιτική ομαλότητα
- 25 Μαρτ. 1924: Με πρωτοβουλία Αλέξανδρου Παπαναστασίου, επικυρώθηκε με δημοψήφισμα (13 Απρι.)

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ:

- κυβερνητική αστάθεια
- απειλή επέμβασης του στρατού
- επιβολή βραχύβιας δικτατορίας από τον στρατηγό Θ. Πάγκαλο
- Συγκρότηση οικουμενικής κυβέρνησης από τον Αλ. Ζαΐμη με συμμετοχή βενιζελικών και αντιβενιζελικών
- 1927: νέο Σύνταγμα
- 1928: θριαμβευτική επικράτηση Φιλελευθέρων ⇒ σταθεροποίηση κοινοβουλευτισμού

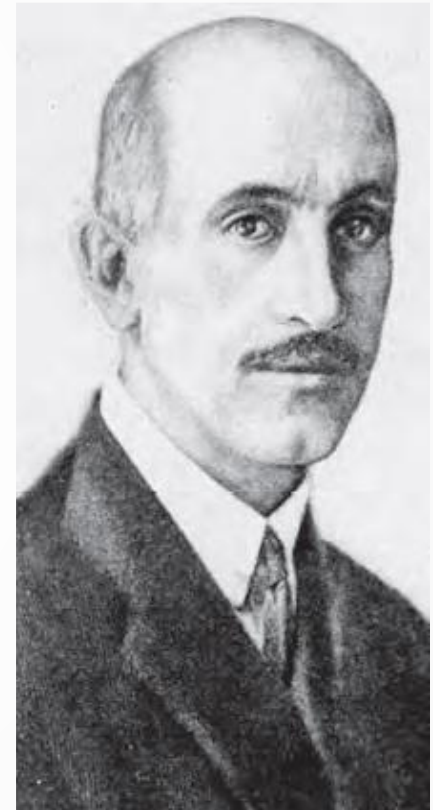

19ο ΓΕΛ ΑΘΗΝΑΣ

- Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου
- (1867-1936), πολιτικός και κοι-
- νωνιολόγος. Το 1922 φυλακί-
- στηκε από τη βασιλική κυβέρνηση
- για το κείμενό του «Δημοκρατικό
- μανιφέστο», όπου κατηγορούσε
- την κυβέρνηση για τις δυσμε-
- νείς εξελίξεις στο μικρασιατικό
- ζήτημα. Ο Παπαναστασίου εί-
- ναι γνωστός ως «πατέρας της
- Δημοκρατίας», διότι υπήρξε ο
- πρώτος πρωθυπουργός της Α΄
- Ελληνικής Δημοκρατίας (1924-
- 1935).

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος υπογράφει στις 30 Οκτωβρίου του 1930 στην Άγκυρα το ελληνοτουρκικό σύμφωνο φιλίας, ουδετερότητας, διαλλαγής και διαιτησίας. Απέναντί του ο πρωθυπουργός της Τουρκίας Ισμέτ Ινονού.

*Ελευθέριος Βενιζέλος και
Μουσταφά Κεμάλ, συνοδευ-
όμενοι από τις συζύγους τους,
μετά την υπογραφή του Ελλη-
νοτουρκικού Συμφώνου Φιλίας.
Μουσείο «Ιστορική Μνήμη Ελ.
Βενιζέλου», Αθήνα.*

Δ3. Η διεθνής οικονομική κρίση και οι συνέπειές της

*** Η εκδήλωση της κρίσης (1929-1932)**

18 Αφετηρία κρίσης: αιφνίδια ραγδαία πτώση τιμών στο χρηματιστήριο της Ν. Υόρκης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

1. Διαδοχικές τραπεζικές πτωχεύσεις αρχικά στις ΗΠΑ
2. Απόσυρση αμερικανικών κεφαλαίων από την Ευρώπη
3. Μείωση της βιομηχανικής παραγωγής και των εμπορικών συναλλαγών
4. Αποδιοργάνωση του διεθνούς νομισματικού συστήματος
5. Υποτίμηση της αγγλικής λίρας (1931)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ – ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

- Πλήγμα για το φιλελευθερο δημοκρατικό πολίτευμα
- Ενίσχυση κομμάτων που στρέφονταν κατά του φιλελευθερισμού
- Γερμανία: άνοδος Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος Α. Χίτλερ ⇒ Μάρτιος 1933: 44%
- Άσκηση βίας από ένστολους οπαδούς του κόματος
- Κοινωνική συγκατάβαση λόγω της κοινής αντίθεσης προς τον κομμουνισμό
- 1934: κατάργηση μετά και από δημοψήφισμα της δημοκρατίας – Ίδρυση Γ' Ράιχ

BLACK TUESDAY

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 29, 1929

THE STOCK MARKET CRASH OF 1929

BY BARBARA SILBERDICK FEINBERG

NEW YORK, OCTOBER 29— Another hurricane of liquidation hit the stock market today, as financial uncertainty fed on rumor and turned to panic. Frightened investors ordered their brokers to sell at any price, and the stock market crashed. Those on the floor of the Wall Street exchange waded in paper and tried to add up their losses.

It is believed those losses total billions of dollars. Thousands of accounts were wiped out in a record

Crowds Gathered On Wall Street As The Market Went Into Historical Decline

number of shares were traded. Some stocks were almost given away. Millions of shares traded hands.

Brokers on the floor of the Exchange have never seen a day like this. The shock on Wall Street spread to other exchanges and markets. It

was a country-wide collapse of security values in which losses were the most disastrous and far-reaching in the history of the Stock Exchange. There was near-panic on the Chicago commodities exchange. Rumors spread from one end of the United

Complete Wire Reports of UNITED PRESS, The Greatest World-Wide News Service

The Pittsburgh Press

STOCKS EXTRA
Complete Markets

FIFTY-TWO PAGES

WEATHER—CLOUDY, DORTIFIED 60-64

PITTSBURGH, PA., TUESDAY, OCTOBER 24, 1929

IN PACE 200-200-200-200-200

THREE CENTS

SELLING PANIC WRECKS STOCK EXCHANGE; NEW YORK FRENZIED

Grundy Defends Lobbying WILDEST DAY IN HISTORY OF MARKET RUINS SCORES; LOSSES TO BE IN BILLIONS

PITT, TECH, W. & J. COMMERCIALIZE SPORTS, IS CHARGE

American colleges and universities are commercializing sports and athletics on a large scale, according to charges made today by the Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching.

Several schools in Pittsburgh and Western Pennsylvania are named in the report of the Foundation.

Basically, the charges are that universities and colleges are encouraging students through their courses in return for their athletic ability.

Only 28 of 112 schools investigated are found to be "blameless" in the matter, according to the Foundation's report, which covers 360 pages.

Denial of "athletic inducement" was made by University of Pittsburgh officials. But Dr. Thomas S. Baker, Carnegie Institute of Technology, admits that the sport "has taken on some of the aspects of big business."

"The [Carnegie] Foundation is American colleges are commercializing sports and athletics on a large scale, according to charges made today by the Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching.

Several schools in Pittsburgh and Western Pennsylvania are named in the report of the Foundation.

Cause of Shooting

REGARDS WORK AS FULFILLING PARTY PLEDGE

Sensitizers Listen Unwillingly to Tariff View Exposure.

By LEO N. DICK, Pittsburgh Press Staff Writer.

WASHINGTON — JOSEPH B. GRUNDY, president of the Pennsylvania Manufacturers' Assn., who has resigned to head the drive of presently experimenting congressional redoubts of Republican campaign promises, today is expected to return to the tariff, which he has announced before the Senate Finance Committee today.

The tariff, which he has announced before the Senate Finance Committee today.

WASHINGTON — JOSEPH B. GRUNDY, president of the Pennsylvania Manufacturers' Assn., who has resigned to head the drive of presently experimenting congressional redoubts of Republican campaign promises, today is expected to return to the tariff, which he has announced before the Senate Finance Committee today.

WASHINGTON — JOSEPH B. GRUNDY, president of the Pennsylvania Manufacturers' Assn., who has resigned to head the drive of presently experimenting congressional redoubts of Republican campaign promises, today is expected to return to the tariff, which he has announced before the Senate Finance Committee today.

Leading Financiers Frantically Call Conference As Sales Break All Known Records; Threaten To Close Exchange; Almost Every Stock on List Hard Hit.

By W. W. Forster, Press Financial Editor.

In the wildest day in stock market history with tickers running over three hours late, sales being chalked up at the astounding rate of 16,000,000 shares per day and with rumors of the closing of the New York stock exchange, billions of dollars were wiped from security values and huge fortunes literally blown away as market panic reigned today.

At 2 p. m. sales for the day had crossed the 12,000,000 mark and at the close were announced as 11,880,500. Indications were that the tickers would not halt finally before 7 p. m.

The market closed the day, a battered bulk. A stock panic surely was in progress and consternation gripped Wall Street, despite a spirited rally in the last hour of trading.

Rumors were flying thick and fast and so furious was the activity on the floor of the New York exchange that officers of the institution considered halting activities.

PANDEMONIUM MARKS SELLING AVALANCHE.

There was a literal avalanche of selling. Frenzied traders fought on the floor to sell their holdings at the best available figure. They paid little heed to prices. It was pandemonium and no mistakes.

Rumors of financial disaster, of stock exchange firms being in a shaky position, of government intervention and similar stories shook the exchange to its very foundation.

A report from the treasury department at Washington that the market's decline was not due to unusual business conditions, had only a momentary effect. The list again plunged down until paper losses stood at a headlined figure of \$10,000,000,000.

Δ4. Η Ελλάδα στην κρίσιμη δεκαετία 1930 - 1940

23

* **Πολιτική αστάθεια – εγκαθίδρυση δικτατορίας**

- ➔ **Εκλογές 5^{ης} Μαρτίου 1933:** επικράτηση Λαϊκού Κόμματος (αντιβενιζελικών)
⇒ κυβέρνηση Π.Τσαλδάρη
- ➔ **6η Μαρτίου 1933 / 1η Μαρτίου 1935:** αποτυχημένα φιλοβενιζελικά στρατιωτικ' ακινήματα
- ➔ **6η Ιουνίου 1933:** απόπειρα δολοφονίας Βενιζέλου ⇒ πολιτική πόλωση
- ➔ **Οκτ. 1935:** πραξικόπημα αντιβενιζελικών ⇒ επαναφορά συντάγματος 1911 (βασιλευομένη δημοκρατία) ⇒ επιστροφή έκπτωτου Γεωργίου Β'
- ➔ **Ιαν. 1936:** ισοψήφιση Λαϊκού Κόμματος και Φιλελευθέρων ⇒ αδυναμία συνεργασίας
- ➔ **4η Αυγούστου 1936:** εκτροπή δημοκρατίας ⇒ δικτατορία Ιωάννη Μεταξά

ΑΙΤΙΑ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ

1. Επικράτηση παρόμοιων καθεστώτων στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη
2. Μικρή η δυνατότητα αντίδρασης λόγω έλλειψης μέσων στήριξης (εσωτερικά και εξωτερικά)
3. Θάνατος των σημαντικότερων δημοκρατικών ηγετών (Βενιζέλου, Τσαλδάρη, Παπαναστασίου, Μιχαλακοπούλου)

ΤΗΛ. ΚΑΙ ΤΕΛΕΓΡΑΦ. ΔΙΑΧΕΙΡ. 189
 ΤΗΛΕΓΡΑΦ. ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡ. 18
 ΤΗΛΕΓΡΑΦ. ΤΗΛΕΓΡΑΦ. ΤΗΛΕΓΡΑΦ. 17

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΘΗΝΑΙ ΣΑΒΒΑΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1933
 ΤΕΛΕΓΡΑΦ. ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡ. 18
 ΤΗΛΕΓΡΑΦ. ΤΗΛΕΓΡΑΦ. ΤΗΛΕΓΡΑΦ. 17

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΚΗ ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ κ. Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΑΙ ΕΞΑΚΡΙΒΩΘΕΙΣΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ
Ο ΕΚ ΤΩΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΕΝΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΧΘΕΣ
Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ κ. ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΟΥΔΕΜΙΑΝ ΕΜΠΝΕΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΝ
Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΗ ΑΜΕΙΛΙΚΤΩΣ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΘΛΙΑΝ ΑΠΟΠΕΙΡΑΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΕΣΚΡΑΤΟΥΣ 57
ΤΗΛΕΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΕΛΕΓΡΑΦΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ 25681 || ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ 20951
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΟΥ 20761 || ΔΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ 20941
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ"

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΑΚΟΥ ΔΡΑΧΜΗ ΜΙΑ
ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 300
ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 12
ΑΓΓΕΛΙΑΙ-ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ ΑΡ. ΦΥΛ. 4970

ΑΘΗΝΑΙ, ΤΡΙΤΗ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1935

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β' ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΑΠΟΘΕΩΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΥΠΟ ΕΠΤΑΚΟΣΙΩΝ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΛΑΟΥ ΠΑΡΑΛΗΡΟΥΝΤΟΣ ΕΞ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ

(ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΘΕΣΙΝΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ 3ΗΝ, 4ΗΝ ΚΑΙ 5ΗΝ ΣΕΛΙΔΑΣ)

Η ΜΑΧΗ

Δεν γνωρίζομεν ποί-
οι και πόσοι Έλληνες
έμειναν ψυχικώς έξω
της χθεςινής λαμπράς
τελετής και ποίοι καθ'
ήν ώραν διεβίωνεν έμ-
πρός των ό Βασιλέως,
ήσθάνοντο ακόμη απέ-
ναντί του έχθρότητος.
Φανταζόμεθα όμως ότι
οι Έλληνες αυτοί είναι
ολίγοι, πολυόλιγώτεροι
και από όσους παρου-
σίασε πρό τινος καιρού
το κυβερνητικόν Δημο-
ψήφισμα. Τί συνέβη, δι-
ατί τοιούτος επήλθε ει-
λικρινής πολλαπλασια-
σμός του ποσού των
Βασιλοφρόνων, διατί
έξαρνα και αυτή ή κακώ-
στασία των δεινών

ποίοι οδηγούν εις άδιέ-
ξοδα και κρημονύες και
να μη ήμπορη να επα-
νέλθω εις την σημερι-
νήν της σφετερίαν, αν
κατ' αὐτήν γίνοντο λάθη.
Αάθη... Αλλά ούτε ό
Βασιλεύς, ούτε οι Σύμ-
βουλοι του, ούτε οι έκ-
λεκτοί του Λαού, ούτε
ό Λαός είναι αλάθητοι.
Άνθρωποι είναι και
άνθρώπων τά λάθη. Τίς
δύναται λοιπόν να φέρη
μέχρι του Θρόνου α-
σφαλείς συμβουλές; Τίς
δύναται να άσπασή
την Έλλάδα...

πρός εξέφλησιν τούς λο-
γικισμούς του, προς
το Μέλλον, το όποίον
μετρού τούς κινδύνους
του. Μάχην θα δώση ε-
στάμενος υπέρ όλα ό
Βασιλεύς, έχων βοηθούς
παι' αὐτῶ την Συνείδη-
σιν Του, την τυφλήν πί-
στιν του πλήθους, την
βαθείαν όλων άπόφασιν
όπως άλλάξωμεν τρό-
πον του ζήν—του συζήν
μάλλον, ως Έλληνες—
τον πόθον όπως μαζί
Του άνατείλουν καλλι-
τέρους ή ανώτερον ή-

ΤΡΑΦΗΛΑ-ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ 57
 ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ:
 ΔΗΜΟΝΥΜΕΣ 25581 | ΨΥΧΑΓΩΓΕΣ 20851
 ΑΡΧΙΜΕΝΤΑΚΟΥ 25751 | ΑΒΥΣΣΙΝΟΥ 20941
 ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ"

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΣΒΑΘΜΟΝ ΑΡ. ΦΥΛ. 5217

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΘΗΝΑΙ, ΠΕΜΠΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1936

ΤΙΜΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΦΥΛΑΚΟΥ ΑΡΑΧΜΕΝΙΑ
 ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ ΑΡΑΧΜΑΙ 300
 ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΑΔΑΡΙΑ 12
 ΑΠΤΗΛΑΙ-ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΙΤ. ΒΑΣΙΛΕΥΣ

ΡΑΓΔΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΤΟΥ Κ. ΜΕΤΑΞΑ ΑΝΕΛΑΒΕΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΡΟΧΘΕΣΙΝΗΣ ΝΥΚΤΟΣ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΔΙΑ Ν' ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟΝ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΚ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΔΙΕΛΥΘΗ Η ΒΟΥΛΗ, ΕΚΗΡΥΧΘΗ Ο ΣΤΡΑΤ. ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΣΤΡΑΤΕΥΘΗΣΑΝ ΟΙ ΑΠΕΡΓΟΥΝΤΕΣ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΣΘΕΙΣΑ ΩΡΚΙΣΘΗ. - ΤΟ ΕΚΔΟΘΕΝ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ Η ΝΕΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἡ Δικτατορία ἐπε-
 δόθη ὡπως ἐπιβάλλε-
 ται ἡ ἐγχείρησις εἰς ἄν-
 ὁρῶντες θανάτου ἀ-
 θενεῖς. Δὲν ἦτο ἐπιθυ-
 μητή, δὲν ἦτο εὐκαί-
 αλ' ἐκεῖ ὅπου εἶχον
 φθάσει τὰ πράγματα, ἀ-
 φ' οὗ ἡ γάγγραινα εἶχε
 προχωρήσει ταχέως ἀπὸ
 τὰ ἄκρα πρὸς τὸν κορ-
 μὸν καὶ ἀφ' οὗ ἡ πελτεῖτο
 γενική τοῦ σώματος ση-
 ψαμῖα, τὴν τελευταίαν
 πλέον στιγμὴν, μὲ θα-
 ρύν πυρετὸν, ἐν θερμῷ,
 ὠδηγῆθη εἰς τὸ χει-

ρόλοισι καὶ τὴν παγκό-
 σμιον ἱατρὴν τοῦ θοι-
 ἀμβου καὶ τῆς χάρι-
 ῆς ὅποια ἐρχεται ἐνθου-
 σιαστικῇ ἀπὸ τὴν προ-
 τεύουσιν τοῦ Κράτους
 τοῦ χθὲς ἡττημένου, το
 ὅποσον παρέλαθε καὶ
 ἀνέστησε καὶ ὤφισε εἰς
 Κράτος νικητὸν ἡ Δι-
 κτατορία ἀπὸ τὰ πέλ-
 ματα τῶν Σπικράτων.
 Ἄλλ' εἶχε, ἔχει ἄνθρω-
 πους ὅπως ὁ Κεράλ, ὁ
 Χίτλερ, ὁ Μουσσολίνι,
 ὁ τόπος... Ἰσως δὲν
 ἔχει. Εἰς τὰ χωρία ὅ-

τὴν αὐρίον μὲ τὸ στέ-
 ρον εὐθὺ καὶ τὴν κεφα-
 λὴν ὀφθαλμοὺ καὶ ἄς στη-
 ρίζωμεν μετ' ὅσας κατε-
 λπει εἰς τοὺς μυῶνας
 μας ἡ ἐμφύλιος μάχη
 δυνάμεις μίαν ἐκδύο-
 νησιν, μίαν Κατάστασιν
 μίαν Δικτατορίαν, ἡ ὅ-
 ποια δὲν εἶναι οὐτε Δι-
 κτατορία, οὐτε Κατά-
 στασις, οὐτε ἐκδύο-
 νησις. Ἄλλ' εἶναι ἡ Πλατὶς
 μας, ἡ στέγη μας, ἡ
 ἐκ τῶν χειρῶν μας τα-
 λαιπωρήμενη Ἑλλάς.

ΠΡΟΣ ΣΥΝΕΤΕΛΕΣΘΗ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟ ΕΚΔΟΘΕΝ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Τὰ πολιτικά γεγονότα τὰ
 προηγηθέντα τῆς ἐκείθεν
 πολιτικῆς μεταβολῆς, περὶ ἧς
 πιστοτέρως, δύναται νὰ συ-
 νισθῶν εἰς τὰ ἑξῆς:
 Προχθὲς τὴν ἑσπέραν συνε-
 κροτήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν
 Ἐξωτερικῶν τὸ ὑπουργικὸν
 Συμβούλιον μὲ τὸν ἀντικειμενι-
 κὸν σκοπὸν νὰ λαβῇ ἀποφάσεις
 πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀπει-
 λουμένης γενικῆς ἐργατικῆς
 ἀπεργίας. Πράγματι ὑπὸ τὸ
 πνεῦμα τοῦτο διεξήχθη ἡ σχε-
 τικὴ συζήτης, ὅταν διεβί-
 σθησαν εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν
 ἡμισυνενεκτικαὶ πληροφορίες
 τῶν ἀπονομικῶν ἀρχῶν ὡς
 καὶ τῶν στρατιωτικῶν τοιού-
 των κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀπερ-

καίρου εἰς τὴν ἐκπαιθεύον, δια-
 θιτέον μὲν μέρος τοῦ Ἐκποι-
 θευτικοῦ Σώματος, ἀπὸ τοῦ Πανε-
 πιστημίου μὲν τῶν διανοού-
 τῶν στοιχείων ἐκπαιδευτικῶν ἐ-
 κείνων οὕτω διεκρίσθηται ἐπὶ τῆς
 Νεολογίας τοῦ ἔθνους, τὴν ὁποίαν
 ἐπικρατεῖ νὰ παραστήρῃ εἰς ἀντιπα-
 τριτικὴν λήθην τῶν αἰσίων ἐλλη-
 νικῶν παραδόσεων, ὑποκαταστή-
 σῃ καὶ αὐτὴν τὴν εὐεχὴ καὶ
 κέρου μέλλοντος τῆς ἐλληνικῆς
 φυλῆς.
 Εἰς τὴν ἑσπέραν ἐπίσης εἰς τὸν ὁ-
 καλῶμενον ἐν γενεῇ κοινῶν ἐπιγυ-
 τῶν νὰ καλλιέργη μετὰ τῶν ὁ-
 καλῶν τὸ αἶσθημα ὅτι τὸ Κρά-
 τος εἶναι ὁ κοινὸς ἐχθρὸς τοῦ ὁποί-
 ου καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ ὑποσχεθῶν
 νὰ βεβήλῃ, ὅπως οὕτω κατὰ τὴν
 στιγμὴν τῆς ἐναρξέως τοῦ στασι-
 στικοῦ ἀγώνος εὐρηθῇ εἰς παρακρί-
 σιν ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς.
 Ἐντυπώσιμος ὁ κοινισμὸς.

Ο Ιωάννης Μεταξάς (1871-1941) επέβαλε δικτατορικό καθεστώς την 4η Αυγούστου του 1936, επηρεασμένος από τα φασιστικά καθεστώτα και με τη συναίνεση του βασιλιά Γεωργίου του Β'. Σε διεθνές επίπεδο, προσέδεσε την Ελλάδα στο άρμα της φιλοαγγλικής επιρροής και ηγήθηκε της ελληνικής αντίστασης στην ιταλική εισβολή έως τον θάνατό του, τον Ιανουάριο του 1941.

Δ5. 5. Ο ΥΠΟΛΟΙΠΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

30

Ανάκαμψη των ΗΠΑ

Η οικονομική ανάκαμψη των ΗΠΑ και η ενίσχυση της διεθνούς θέσης τους.

- Οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν ξεπεράσει τις οικονομικές και κοινωνικές δυσκολίες που αντιμετώπισαν κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια.
- Ύστερα όμως από τα αρχικά ανεπαρκή μέτρα του ρεπουμπλικάνου προέδρου Χούβερ, ο δημοκρατικός πρόεδρος **Φραγκλίνος Ρούζβελτ** εφάρμοσε με επιτυχία νέα τολμηρή πολιτική
 - ❑ «**New Deal**»* παρεμβατικός ρόλος – αύξηση αγοραστικής δύναμης των πολιτών
 - ✓ αναδιοργάνωσε το τραπεζικό σύστημα
 - ✓ αποδέσμευσε το δολάριο από τον κανόνα του χρυσού*
 - ✓ μείωσε την παραγωγή
 - ✓ αύξησε την τιμή των αγροτικών προϊόντων
 - ✓ βελτίωσε τους μισθούς
 - ✓ έλαβε σειρά κοινωνικών μέτρων υπέρ των εργαζομένων
 - ✓ Προγραμματίσε σειρά μεγάλων έργων
 - ❑ Με τον τρόπο αυτόν σταθεροποίησε το δημοκρατικό καθεστώς και άνοιξε τον δρόμο για τη ραγδαία οικονομική ανάπτυξη των ΗΠΑ.

Στον διπλωματικό τομέα:

- ✓ βελτίωσε τις σχέσεις της χώρας του με τα κράτη της Κεντρικής και της Νότιας Αμερικής
- ✓ διαβλέποντας νωρίς τον κίνδυνο της επικράτησης των ολοκληρωτικών δυνάμεων, καταπολέμησε την ψυχολογία του «απομονωτισμού» και της ουδετεροφιλίας που διακατείχε την πλειονότητα της αμερικανικής κοινής γνώμης.

